



Z  
V  
O  
ŠENTPETERSKI 10  
oktober 2019

glasilo  
šentpeterske  
župnije  
v Ljubljani

### Oktober – mesec rožnega venca

Ponavljjanje molitev se marsikateremu današnjemu človeku upira, a prav ponavljajoče se molitve pozna večina verstev, saj to velja za star in preizkušen način molitve. P. Tomaž Špidlik, po katerem tudi povzemam misli o rožnem vencu, pravi, da je navada štetja molitev že zelo stara. Že na spomeniku v Ninivah opazimo dve ženi, ki sedita pod svetim drevesom in imata v rokah neko pripravo za štetje. Marko Polo je pisal o kralju Malabarju, ki je imel okrog vratu vrvico s 104 dragocenimi kamni za štetje svojih jutranjih in večernih molitev. Nekaj podobnega najdemo tudi v drugih verstvih.

Iz krščanske dobe pripovedujejo o sv. Pavlu Puščavniku, ki je vsak dan dal v torbo 300 kamenčkov: enega za drugim je vrgel proč in tako z njimi štel molitve, ki si jih je določil. Podobno štetje je uporabila tudi sv. Klara, le da je bilo praktičnejše: vrvica z vozli. Če oba konca vrvice zvežemo, nastane »venec«. Odrpito obliko vrvice, viseče na pasu, je bilo še dolgo časa mogoče opaziti v Veliki Britaniji.

Kmalu so vozle nadomestila zrna, koščki lesa, pa tudi biseri in dragulji. Leta 1389 se je francoski kralj poročil z neko Milančanko. Našteti so zakladi, ki ji jih je prinesel. Med njimi je bil tudi



»niz paternoštrov« – niz očenašev z gumbi iz srebra, zlata, biserov in stekla. Delavnica rožnih vencev je pripadala umetniški obrti. Med cehovskimi združenji velikih mest, kakor so London, Dunaj, Praga, so izdelovalce imenovali »paternoštarji«, ker so izdelovali rožne vence – »paternoštre«. Kakor razodeva ime, so na začetku šteli očenaše. Od 12. stoletja so nekateri častilci Božje Matere imeli navado šteti tudi zdravamarije. Tako je molila na primer blažena Benvenuta Boiani (+ 1291): tisoč zdravamarij na dan, v soboto dva tisoč in na praznik oznanjenja tri tisoč. Tudi dominikanec Dominik iz Levia je zmolil tisoč zdravamarij na dan. Beremo, da je tudi umrl z rožnim vencem v rokah.

Kako je bilo določeno število 150 zdravamarij, kolikor jih je imel cel rožni venec do leta 2002? Prvo vest o tem imamo iz 12. stoletja. Neko redovnico, Evlalijo po imenu, naj bi Božja Mati opomnila, da ne sme moliti v naglici; od takrat je molila samo tretji del molitve, to je 50 zdravamarij. Tudi sv. Dominik, ki je po legendi začetnik rožnega venca, je priporočal molitev 150 ali vsaj 50 zdravamarij. Razlog za to število je dovolj jasen. Menihi so vsak dan molili 150 psalmov; tretjino pa samo tisti, ki so imeli mnogo drugega nujnega dela. Dodajali so še psalme v čast Devici Mariji. Tisti, ki niso znali brati, so molili enako število očenašev in zdravamarij. Neka angleška kneginja iz 14. stoletja opisuje, kako so med določeno število zdravamarij vstavili antifone, odpeve. Prvih 50 so zmolili zjutraj na čast oznanjenju; drugih 50 opoldne na čast Gospodovemu rojstvu; tretjo skupino pa zvečer v počastitev Vnebovzete. Ker je bilo v brevirju običajno 5 antifon, so jih vstavili na vsakih 10 zdravamarij. Obliko 150 zdravamarij je rožni venec dobil v 15. in 16. stoletju. Leta 1507 je neki menih iz samostana sv. Brigite pisal, da nekateri dodajo vsaki zdravamariji kakšen dogodek iz Jezusovega življenja, vendar da je za preproste ljudi dovolj 50 zdravamarij in 5 očenašev.

Posebno poglavje je v zgodovini rožnega venca začel papež sv. Janez Pavel II., ki je bil vdan Marijin častilec. Ob začetku 25-letnice svojega pontifikata, 16. oktobra 2002, je izdal apostolsko pismo *Rožni venec Device Marije*, v katerem je spregovoril o tej priljubljeni krščanski molitvi, ki je, kakor pravi v uvodu, »priljubljena molitev mnogih svetnikov«. Za molivce rožnega venca pa ima to pismo še en praktičen pomen, saj dosedanjim delom (veselemu, žalostnemu in častitljivemu) dodaja še svetli del. Rožnemu vencu, ki ga papež imenuje »povzetek evangelija« in opisuje Jezusovo rojstvo in mladost, njegovo trpljenje in vstajenje ter prihod Svetega Duha in poveljanje Božje Matere Marije, je manjkalo Jezusovo javno delovanje, v katerem je oznanjal svoj nauk in v katerem se je Jezus razodel kot »Luč sveta« (Jn 8,12). Od tod tudi ime temu delu rožnega venca – svetli del.

*Božo Rustja, Kruh in vino smo prinesli*

## Molitev Zdrava Marija

Za trenutek pomislimo na brezštevilne množice katoličanov, ki so na tisoče tisočkrat molile to molitev. Vsi vemo, da je rožni venec sestavljen iz zdravamarij in da ga vsak dan moli veliko ljudi po svetu, tudi v naši župniji.

To je najstarejša molitev v čast Mariji. Kdo je katoličan in je ne pozna? Najbrž spada med prve molitve, ki smo se jih naučili že kot otroci. Besede te molitve so navdihnile velike skladatelje in pesnike. Pomislimo samo na čudovite uglasbitve besedila *Ave Maria*, kar je latinsko besedilo molitve *Zdrava Marija*.

Ta znana molitev je sestavljena iz dveh delov. Prvi del predstavljajo besede, s katerimi je angel Gabriel pozdravil Marijo ob oznanjenju: »*Zdrava, milosti polna, Gospod je s teboj*« (Lk 1,28), in vzklik Marijine sorodnice Elizabete: »*Blagoslovljena ti med ženami in blagoslovljen sad tvojega telesa*« (Lk 1,42). Drugi del, Sveta Marija, je preprosta in globoka prošnja, ki jo je svetopisemskim besedam dodala tradicija Cerkve.

Iz teh dveh delov se je rodila prečudovita molitev s sporočilom: odkar je Jezus, Marijin sin, postal človek, nihče izmed nas ne sme obupati niti v najtežjih trenutkih, kot sta trpljenje ali celo smrt. Človek ima vedno ob sebi mater, in sicer Božjo Mater Marijo.

Na to molitev ne smemo gledati s predsodkom: »Oh, spet to enolično ponavljanje!« Ta čudovita molitev je prijetna »spremljava«, ki nam pomaga ustvariti primerno razpoloženje za premišljevanje in poglobitev v dogodke iz Jezusovega življenja in v skrivnosti naše vere, ki so povezane z našim odrešenjem.

Prepričan sem, da se komu postavlja tudi vprašanje, zakaj tolikokrat klicati sv. Marijo. Podobno, kot otroci z vso ljubeznijo kličejo mamo, kadar so v stiski, se moramo tudi mi zavedati, da imamo še nebeško mamo, ki je še ljubeznejša in ki nas neizmerno ljubi in je vedno pripravljena, da nas obvaruje ter spremlja v vsaki nevarnosti in more pomagati, če jo zaupno in iz srca kličemo.

p. Cristian Balint



## Zakaj na koncu molitve rečemo amen?

**B**eseda amen prihaja iz hebrejščine (heb. amin – tako naj bo) in pomeni trdnost, trajnost v materialnem svetu. Od tod je prešel njen pomen na duhovno področje. Zato amen izraža vero, da zaupamo v nekoga. Bogoslužje nas večkrat vabi, da z amen odgovorimo na duhovnikove molitve, da potrdimo, da je to res,

oziroma, da je res tako (tako je, tako bodi). Pri prejemu obhajila na duhovnikove besede »Kristusovo telo« odgovorimo »Amen«, ki pa tudi pomeni: da, verujem! Jezus v evangeliju večkrat pravi (latinsko): »Amen, amen dico vobis - Resnično, resnično povem vam.« Tu 'amen' prevajamo z 'resnično povem vam', da bi podkrepili svoje trditve. Zadnja knjiga Svetega pisma Razodetje Jezusa imenuje »Amen«, to je »zvesta in resnična priča« (Raz 3,14).

Božo Rustja, *Kruh in vino smo prinesli*

## Napovednik

- V četrtek, 3. oktobra, bomo pri večerni sv. maši obhajali transitus. Vabljeni!
- V soboto, 5. oktobra, se srečujejo prijatelji gora. Sveta maša bo ob 11.00. Vabljeni!
- V nedeljo, 6. oktobra, obhajamo rožnovensko nedeljo.
- V ponedeljek, 7. oktobra, bo redno srečanje ŽK.
- V torek, 8. oktobra, bo po večerni maši srečanje biblične skupine.
- V ponedeljek, 14. oktobra, ima ŽPS po večerni sv. maši svoje redno srečanje.
- V ponedeljek, 14. oktobra, bo pred večerno sv. mašo v cerkvi molitev v spomin na sv. Maksimilijana Kolbeja.
- V nedeljo, 27. oktobra, bo pri svetem Urhu (župnija Sostro) molitev za mir v duhu Assisija.
- V petek, 1. novembra, obhajamo zapovedani praznik vseh svetih. Maše bodo kakor ob nedeljah: ob 8.00, 9.00 in 18.30.

---

Obiščete nas tudi na naslovu: <http://www.sveti-peter.si>.

Na tej strani najdete najpomembnejše informacije, prav tako pa tudi Oznanila in Šentpetski zvon. Vabljeni k ogledu.

---

SVETE MAŠE:   nedelja: 8.00, 9.00, 18.30  
                  med tednom: 7.00, 18.30

URADNE URE:  ponedeljek in četrtek: 16.00–17.00  
                  torek, petek: 10.00–11.00

OBHAJILO NA DOMU starejšim in bolnikom: redno na prve petke v mesecu in po naročilu, posebej še pred prazniki.

---

Šentpetski zvon. *Izdaja:* Župnija Ljubljana – Sv. Peter, Trubarjeva c. 80, Ljubljana  
Tel. 01/230 69 01 (v času uradnih ur), e-pošta: [sv.peter.lj@gmail.com](mailto:sv.peter.lj@gmail.com), TRR 0201 0009 0238 096  
*Odgovarja:* p. Cristian Balint, župnik. T. 031/564 581, <http://www.sveti-peter.si>